

θερίαν καὶ προστατεύειν αὐτήν, τὰ συμβαλλόμενα κράτη λαμβάνουσιν ὑπὸ σημείωσιν τὴν αὐθόρμητον ταύτην δῆλωσιν. Εἰς οὐδὲν μέρος τῆς ὁθωμανικῆς αὐτοκρατορίας ἡ θρησκευτικὴ διαφορὰ δύναται νὰ ληφθῇ ὡς λόγος ἀποκλεισμοῦ ἢ ἀνικανότητος εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν πολιτικῶν καὶ ἀστυκῶν δικαιωμάτων, τὴν ἀποδοχὴν εἰς τὰς δημοσίους θέσεις, λειτουργίας καὶ τιμὰς, ἢ εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν διαφορῶν ἐπαγγελματίων καὶ ἐπιτηδευμάτων. Ἀπαντες ἄνευ διακρίσεως θρησκευματος ἔχουσι τὸ δικαίωμα τῆς μαρτυρίας ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων. Ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ἐξωτερικὴ λατρεία πάντων τῶν θρησκευμάτων ἔσονται ἐξησφαλισμέναι εἰς πάντας, καὶ οὐδὲν πρόσκομμα δύναται νὰ τεθῇ εἴτε εἰς τὴν ἱεραρχικὴν ὀργάνωσιν τῶν διαφορῶν θρησκευμάτων, εἴτε εἰς τὰς σχέσεις αὐτῶν πρὸς τοὺς πνευματικούς ἀρχηγούς. Οἱ κληρικοὶ, οἱ ἱεροπροσκυνηταὶ καὶ οἱ μοναχοὶ πάντων τῶν ἐθνότητων, οἱ περιηγούμενοι τὴν εὐρωπαϊκὴν καὶ ἰσλαμικὴν Τουρκίαν, θ' ἀπολαύωσι τῶν αὐτῶν δικαιῶν, πλεονεκτημάτων καὶ προνομίων· τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισήμου προστασίας ἀναγνωρίζεται εἰς τοὺς ἐν Τουρκίᾳ διπλωματικούς καὶ προξενικούς πράκτορας τῶν δυνάμεων διὰ τε τὰ εἰρημμένα πρόσωπα καὶ διὰ τὰ θρησκευτικὰ, φιλανθρωπικὰ καὶ ἄλλα καθιδρύματα αὐτῶν ἐν τοῖς Ἀγίοις Τόποις καὶ ἄλλαχοῦ. Τὰ κεκτημένα τῆς Γαλλίας δικαιώματα ἐπιφυλάσσονται βητικῶς, καὶ ἐννοεῖται ὅτι οὐδεμία ἀλλοίωσις δύναται νὰ ἐπινεχθῇ εἰς τὸ καθεστὼς ἐν τοῖς Ἀγίοις Τόποις.

Οἱ μοναχοὶ τοῦ ὄρους Ἄθω, ὁθενδῆποτε καὶ ἂν κατάγωνται, θὰ διατηρῶσι τὰ κτήματα καὶ τὰ προηγούμενα αὐτῶν πρὸς νόμιμα, καὶ θὰ ἀπολαύωσιν, ἄνευ ἐξαιρέσεως, πλήρους ἐξουσίας πρὸς νόμιμων καὶ δικαιωμάτων.

Ἀρθρ. 63. Ἡ παρισινή συνθήκη τῆς 30 μαρτίου 1856 ὡς καὶ ἡ τοῦ Λονδίνου τῆς 13 μαρτίου 1871 διατηροῦνται ἐν ἀπάσαις ταῖς διατάξεσιν αὐτῶν, ὅσαι δὲν ἀκυροῦνται ἢ τροποποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων.

Ἀρθρ. 64. Ἡ παρούσα συνθήκη ἐπικυρωθήσεται, αἱ δὲ ἐπικυρώσεις αὐτῆς ἀνταλλαγήσονται ἐν Βερολίνῳ μετὰ τρεῖς ἐβδομάδας ἢ ταχύτερον, εἰ δυνατόν. Ἐφ' ᾧ οἱ πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν καὶ ἐσφράγισαν αὐτὴν διὰ τῶν σφραγίδων αὐτῶν.

Ἐγένετο ἐν Βερολίνῳ, τῇ δεκάτῃ τρίτῃ ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἐβδόμηκοστοῦ ὀγδόου ἔτους.

(Ἵπογεγραμμένοι).

ΦΟΝ ΒΙΣΜΑΡΚ

ΦΟΝ ΒΥΛΩΦ

ΧΟΕΝΛΟΕ

ΑΝΔΡΑΣΣΥ

ΣΑΛΙΣΒΟΥΡΗ

ΟΛΟ ΡΟΥΣΣΑ

ΚΟΡΤΗΣ

ΔΕ ΑΒΝΑΙ

ΚΑΡΟΛΥΙ

ΧΕΜΕΡΑΕΥ

ΒΑΔΑΓΚΤΩΝ

ΣΑΙΝ ΒΑΛΛΙΕ

ΔΕΠΡΕΖ

ΒΗΚΟΝΣΦΗΛΑ

ΓΟΥΤΣΛΑΚΩΦ

ΣΟΥΒΑΛΩΦ

Δ' ΟΥΒΡΙΑ

ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ

ΜΕΧΜΕΤ ΑΛΗ

ΣΑΔΑΟΥΛΑΧ

Ὅτι σύμφωνον τῇ πρωτοτύπῳ
(ἽΠογ.) ΡΑΔΟΒΙΤΣ, ΜΟΥΤ.

ΒΥΡΩΝΟΣ

Η ΝΗΣΟΣ.

Ἡ

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ ΤΟΥ.

ΑΙΣΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

I.

Λευκὴ ὡς ἱπτίον λευκὸν ἐν ζοφερᾷ θαλάσῃ, ὅτε τὸ ἥμισυ τοῦ ὁρίζοντος νεφελοσκεπὲς, τὸ δὲ ἄλλο αἶθριον διατελεῖ, λευκὴ ὡς τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ σκοτεινοῦ κύματος καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἀναπεπταμένον ἐκεῖνο ἱπτίον, τοιαύτη ἡ τελευταία τῆς ἐλπίδος ἀκτίς, ἡ ὑπομειδιῶσα εἰς ἄνθρωπον, τὸν ἐσχατον διατρέχοντα κίνδυνον· ἡ ἀγκυρὰ ἤρθη, ἀλλ' εἰς τὸ χιονόλευκον ἱπτίον προσηλοῦνται ἀκόμη τὰ βλέματά μας διὰ μέσης τῆς χαλεπωτάτης θυέλης· ἐνῶ δὲ καθ' ἐκάστου κύματος τὴν διάβασιν ἐπὶ μᾶλλον ἀπ' ἡμῶν μακρύνεται, οὐχ ἥττον ἡ καρδίᾳ ἐπιμένει παρακολουθοῦσα αὐτό.

II.

Οὐ μακρὰν τοῦ Τουβονάϊ μέγας βράχος ἐν μέσῃ θαλάσῃ ὑψοῦται, ἄσυχον μὲν τῶν θαλασσοβίων πτηνῶν, ἔρημος ὅμως ἀνθρώπων. Ἐκεῖ ἡ δύσμορφος φύκη ἔρχεται νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ κοιμᾶται νεναρχωμένη ἐν τῷ ζοφερῷ αὐτῆς ἄντρῳ, ἡ παίζει νωχελῶς κυλινδουμένη μετὰ τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας. Ἐὰν μονόξυλόν τι διαβῇ τυχὸν ἐγγὺς τοῦ βράχου, ἡ ἡχώ τοῦ λάρου μόνον τὴν ὁξεῖαν διαβιδάζει κραυγὴν, τοῦ πτεροφόρου τῆς ἐρημίας ἀλιεύς, ὅστις ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ ἀναβιβάζει βράχου τοὺς ἀπτήνας ἀκόμη νεοσσούς του. Στενὴ γραμμὴ κιτρίνης ψάμμου σχηματίζει πρὸς ἐν μέρος εἶδος παραλίας, ὅπου ἡ νεκρὰ χελώνη θραύουσα τὸ ὠν της σύρεται ἔρπουσα πρὸς τὰ γενέθλια κύματα, θρέμμα τῆς ἡμέρας, ὅπερ ἡλιακὴ μὲν ἐξεκόλαφεν ἀκτίς, τὸ δημιουργικὸν δὲ φῶς χάριν τοῦ ὠκεανοῦ ἐπώασε. Τὸ λοιπὸν τῆς νήσου μέγας τις εἶναι κρημνός, εἰς τῶν τόπων ἐκείνων, οἵτινες εἰς ναυαγήσαντα θαλασσοπόρον ἀπαλπισμοῦ ἄσυχον μόνον νὰ προσφέρωσι δύνανται, ἐπιτρέπει εἰς τὸ νὰ διεγείρωσι τὸν πόθον τοῦ κα-

ταποθέντος πλοίου, εἰς τὸ νὰ καταστήσωσιν ἐπί-
φθονον τῶν ἀπολεσθέντων συμπλωτῆρων τὴν τύχην.
Τοιοῦτο τὸ πένθιμον καταφύγιον, ὅπερ ἡ Νέβα
ἐξελέξατο, ὅπως τὸν ἐραστὴν αὐτῆς ὑφαρπάσῃ
ἀπὸ τῆς ἐχθρικῆς καταδιώξεως. Ἀλλὰ τὰ μυστή-
ρια πάντα δὲν εἶναι ἀποκεκαλυμμένα εἰς τὸν ἐχθρὸν,
γνωρίζει δὲ αὕτη ἐκεῖσε θησαυρὸν ἀπὸ πάντων τῶν
ὀφθαλμῶν κεκρυμμένον.

III.

Ἐκεῖ πλησίον, πρὶν ἢ τὰ μονόξυλα χωρισθῶσιν,
οἱ κωπηλάται τοῦ φέροντος τὸν Τορκίλ σκάφους,
κατὰ διαταγὴν τῆς Νέβας εἰς τὸ τοῦ Χριστιανοῦ
μετέβησαν, ὅπως ἐπιταχύνωσι δῖθεν τὴν πορείαν
του· ὁ Χριστιανὸς ἠθέλησε ν' ἀντιταχθῇ. Ἀλλ' ἡ
νεῆς ὑπομειδιῶσα ἀταράχως καὶ δακτυλοδει-
κτοῦσα τὴν βραχύωδον νῆσον «Φεύγετε, εὐτυχεῖτε»,
εἶπε, προστιθεῖσα ὅτι μόνη τὴν σωτηρίαν τοῦ
Τορκίλ ἀναδέχεται· οἱ τρεῖς λοιπὸν ναυτικοὶ ἀνε-
χώρησαν ἐπαυξήσαντες οὕτω τὸ πλήρωμά των.
Τὸ μονόξυλον ὤρμησε ταχὺ, διάττοντος ἀστέρως
δίγκην, λίαν μακρὰν ὀπισθεν τοῦ τοῦς καταδιώκτας
ἀφέν. Τότε οἱ ἐχθροὶ διηυθύνθησαν εὐθὺ πρὸς τὸν
βράχον, ὃν μετὰ μικρὸν ὁ Τορκίλ καὶ ἡ Νέβα νὰ
καταλάβωσιν ἔμελλον· οἱ δύο ἐρασταὶ ἐδιπλασία-
σαν τὰς προσπάθειάς των· ὁ βραχίον τῆς κόρης,
καίπερ λεπτοφυῆς, ἦν ἐπιτήδειος συνάμα καὶ στι-
βαρός· εἰθισμένος δὲ νὰ παλαίῃ πρὸς τὴν θάλατ-
σαν μόλις εἰς τὴν ἀνδρικήν τοῦ Τορκίλ ὑπεχώρει
ῥώμην. Μετὰ μικρὸν οὐχὶ πλέον τοῦ μήκους τοῦ
μονοξύλου ὑπῆρχε τὸ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ σκο-
πέλου διάστημα, βράχου ἀποκρήμνου, ἀδυσωπή-
του, ὕδατα μόνον ἄνευ πυθμένος, περὶ τὴν βᾶσιν
ἐχοντας· εἰς ἀπόστασιν μόλις ἑκατοντάκις μεῖζονα
ἦν ὁ ἐχθρὸς· πλὴν τοῦ εὐθραύστου σκαφιδίου, ὁ-
ποῖαν τάχα ἠδύναντο νὰ προσδοκῶσι καταφυγὴν;
Ἀτελὴς μομφὴ ἐν τῷ τοῦ Τορκίλ βλέμματι ἐξε-
κονισθεῖσα, ἐφαίνετο οἷοναί ἐρωτῶσα καὶ λέγουσα
«Ἄρά γε διὰ ν' ἀποθάνω καὶ μόνον ὠδήγησέ με ἡ
Νέβα ἐνταῦθα; καταφυγὴν τάχα θὰ εὕρω ἐδῶ
ἢ τάφον; ὁ δὲ πελώριος οὗτος βράχος δὲν εἶναι
ἄρα ἄλλο τι ἢ ἐπικίθειον ἐν τῷ κόλπῳ τῆς θα-
λάσσης μνημεῖον;»

IV.

Μετὰ στιγμιαίαν ἐπὶ τῆς κόπης ἀνάπαυλαν, ἡ
Νέβα ἐγείρεται καὶ δεικνύουσα τὸν προσεγγίζοντα
ἐχθρὸν «Τορκίλ, ἀνεφώνησεν, ἀκολουθεῖ ἀφόβως,
ἀκολουθεῖ μοι». Ταῦτα δ' εἰποῦσα εἰς τὰς ἀβύσ-
σους βυθίζεται τοῦ ὠκεανοῦ. Καιρὸς ἀπωλείας δὲν
ὑπῆρχε... Προὔπτος ἦν ὁ κίνδυνος· τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς του προσέβαλον αἱ ἄλυσαι, τὴν ἀκοήν του
αἱ ἀπειλαί. Οἱ Ἀγγλοὶ μετὰ πάσης ἐκωπηλάτουν
σπουδῆς, πλησιάζαντες δ' ἔτι μᾶλλον προσεχάλουν

αὐτὸν νὰ παραδοθῇ ἐξ ὀνόματος ὅπερ εἶχεν ἀρνηθῇ
καλεῶντες αὐτόν· ὁρμᾷ λοιπὸν καὶ αὐτὸς κατακέ-
φαλα· ἐκ παίδων ἄριστος ἦν κολυμβητῆς, πᾶσα
δ' ἡ ἐλπίς του ἐστηρίζετο ἤδη ἐπὶ τῆς περὶ τὸ κο-
λυμβᾶν ἱκανότητος, ἀλλὰ ποῦ καὶ πῶς νὰ
διευθυνθῇ; Καταδύσας δὲν ἀνεφαίνετο πλέον. Ἐκ-
πληκτον τῆς λέμβου τὸ πλήρωμα παρετήρουν
ἐναλλάξ τὰ κύματα καὶ τὴν περὶ αὐτὴν οὐδαμῶς
νὰ προσπελάσωσιν ἠδύναντο τὸν ἀπότομον κρη-
μνὸν, τὸν δίγκην παγετώδους βουνοῦ τραχὺν καὶ
ὀλισθηρὸν· ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐνδιατρίψαντες, ἐκα-
ραδόκουν ἴσως ἤθελεν ἀναφανῇ κατὰ τὴν ἐπιφά-
νειαν νηχόμενος· ἀλλ' οὐδὲ φουαλὶς μία ἀπὸ τῆς
ἀβύσσου ἀνέβη· τὸ κύμα ἐξηκολούθει κυλίσμενον,
ἀπὸ δὲ τῆς καταβυθίσεως τῶν δύο ἐραστῶν, οὐ-
δεμία ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ νεωτέρα
πτυχὴ τὴν πορείαν αὐτῶν μαρτυροῦσα, μικρά
τις εἶχε σχηματισθεῖσα δίνη, ὀλίγος ἄφρδος εἶχε
διαλευκάνει τὸν τόπον, ὅστις ὡς ἡ ἐσχάτη αὐτῶν
κατοικία ἐφαίνετο, τάφος λευκὸς τοῦ ζεύγους τού-
του, ὅστις πιθανώτατα δὲν ἔμελλε δι' ἐπιτυμβίου
μαρμάρου νὰ κοσμηθῇ. Μόνη ἡ πηρόγα ἡρέμα ἐπὶ
τῶν κυμάτων ταλαντευομένη, ὡς κληρονόμος
πειθηγορῶν, ἐφαίνετο διηγούμενη ἀκόμη περὶ τοῦ
Τορκίλ καὶ τῆς ἐρωμένης του. Πλὴν τοῦ ἐνιαίου
τούτου ἵχνους, ἅπαντα ἡ σκηνὴ ἐκεῖνη ἠδύναντο
νὰ ἐκληθῇ, ὡς ἡ ἐξαφανισθεῖσα ὀπτασία ὀνει-
ρώζαντος θαλασσοπόρου. Ἐπὶ καιρὸν τινὰ ἔμει-
ναν ἀκόμη ἐκεῖ, τὰς ἐρεῦνας των ἐξακολουθοῦντες,
ἐπὶ τέλους ἀπεμακρύνθησαν, ὑπὸ τρόμου δεισιδαί-
μονος ἀπειργόμενοι νὰ ἐνδιατρίψωσιν ἐπὶ μᾶλλον.
Τινὲς μὲν διεταίνοντο ὅτι ὁ Τορκίλ δὲν ἐδυθίσθη
ἐντὸς τῆς θαλάσσης, ἀλλ' ὡς ἡ ἐπὶ τῶν τάφων
σελαγίζουσα ἐπικίθειος φλόξ, ἐξηφανίσθη· ἕτεροι
δ' ἐθεόβαιον ὅτι ἐν αὐτῷ ὑπεράνθρωπόν τι ἐνυ-
πῆρχε καὶ ὅτι μεῖζον ἢ κατ' ἄνθρωπον εἶχε τὸ
ἀνάστημα· ἐπὶ τέλους ἅπαντες ἀπὸ κοινοῦ ἀπε-
φάνθησαν ὅτι τό τε πρόσωπον καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ
αὐτοῦ τὴν ζοφεράν τῆς αἰωνιότητος ἐνέφαινον
χρυσάν· οὐδὲν ἤττον κωπηλατοῦντες ὅπως μα-
κρυνθῶσι τοῦ σκοπέλου, πρὶν ἐκάστης θαλασσίων
χόρτων συστάδος παρέμενον ἐλπίζοντες νὰ εὕρω-
σιν ἵχνος τῆς λείας των... Ἀλλ' οὐχί! ὁ Τορ-
κίλ ἠφανίσθη ὑπὸ τὰ βλέμματά των, ὡς ὁ ἄφρδος
τῆς θαλάσσης.

V.

Ἀλλὰ ποῦ λοιπὸν εὕρισκετο ὁ ὁδοιπὸρος τῆς
ἀβύσσου, τῆς νηρηίδος του τὰ ἵχνη παρακολου-
θῶν; Τὰ θάκρυα τῶν ἐραστῶν ἀπεξηράνθησαν
ἄραγε διὰ παντός, ἡ παραλαβόντα αὐτοὺς τὰ κύ-
ματα ἐντὸς τῶν κοραλλίνων ἄντρων των καὶ
ἐλεήσαντα εἶχον δωρήσει αὐτοῖς τὴν ζωὴν;

Λιημέρευσον ἀράγε μεταξὺ τῶν μυστηριωδῶν τοῦ ὠκεανοῦ δυναστῶν, ἐμφυσῶντες μετὰ τῶν Τριτῶν τὴν φανταστικὴν καὶ ἀντιλαλοῦσαν κόγχην; Ἡ δὲ Νέβα θὰ ἤρχετο τάχα εἰς τοῦ ὠκεανοῦ τὴν ἐπιφάνειαν ἐν συνόδῳ μετὰ τῶν σειρήνων νὰ διαλύῃ τοὺς πλοκάμους τῆς κόμης παραιτοῦσα εἰς τὴν διάκρισιν τῶν κυμάτων, ὡς προηγουμένως ἐξέθετεν εἰς τὰς αὖρας; ἢ μάλλον ἀπολεσθέντες ἀμφότεροι, ἐκοιμῶντο ἡσύχως ἐντὸς τοῦ βράθρου, ὅπου μετὰ τὸσαύτης εἶχον ριθρῇ τόλμης;

VI.

Ἡ Νέβα ἐδυθίσθη ἐντὸς τῆς ἀθύσσου ὑπὸ τοῦ Τορκίλ παρακολουθουμένη· ἡ νεαρὰ νησιώτις ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ γενεθλίου ἐνήχετο κύματος, ὡς ἐν ἰδίῳ στοιχείῳ· τὸσαύτην ἀπέπνεον χάριν αἱ ὀρμητικαὶ καὶ εὐχερεῖς ἅμα κινήσεις τῆς· οἱ εὐκίνητοι πόδες τῆς φωτεινὴν κατέλειπον ὀπισθεν αὐλακα, στίλβοντες ὡς καθαρώτατος χάλυψ ἐν τοῖς ὕδασιν· ἐπίσης σχεδὸν ἐπιτήδειος εἰς τὸ εἰσδύειν εἰς τὰ βάθη, ἔνθα ὁ μαργαρίτης ἐνδιατρίβει, ὁ Τορκίλ, τῶν βορείων θαλασσῶν τό τέκνον, εὐθυμος καὶ ἄφροντις τὸν ὕγρον του διέτρεχε δρόμον. Ἡ Νέβα ὠδήγει αὐτὸν πάντοτε ὑπὸ τὰ ὕδατα . . . μίαν στιγμὴν ἀκόμη βαθύτερον ἐχώρησε . . . κατόπιν ἀνέβη πάλιν . . . ἐν τέλει δ' ἐκτείνουσα τοὺς βραχίονας, ἀποσμήχουσα τὸ ἀπὸ τῆς κόμης καταρρέον ὕδωρ, εὐθυμον ἐξέρξε γέλωτα οὗ τὸν ἦχον βράχοι ἀντήχησαν. Εἶχον φθάσει εἰς τὸ κέντρον χώρας γηίνης, ὅπου μάτην θὰ ἐξήτει τις δένδρα, πεδιάδας καὶ οὐρανόν. Περὶ αὐτοὺς στρογγύλον καὶ εὐρύχωρον ἐξετείνετο ἄντρον, οὗ ἡ ἐνικαία εἴσοδος ὑπὸ τὸ ἐχέμυθον ὑπῆρχε κύμα, ἀφίς, ἣν ὁ ἥλιος ἡδυνάτει ἄλλως νὰ προσβλέψῃ, ἢ διὰ τοῦ πρασινωτοῦ τῶν κυμάτων καλύμματος, ἐν ἡμέρᾳ καθ' ἣν ἑορτάζων ὁ ὠκεανὸς, διαυγῆς καὶ ὁλόφωτος, τὰς τέρψεις τῶν λεπιδοφόρων ξένων του εὐνοϊκῶς θεᾶται. Διὰ τῆς κόμης ἡ νεανίς ἐσπόμενε τοὺς τεθαμβωμένους ὑπὸ τοῦ πικροῦ κύματος ὀφθαλμοὺς τοῦ Τορκίλ, βλέπουσα δὲ τὴν ἐκπληξίν του ἐχειροκρότησε χαίρουσα. Ἐπειτα ὠδήγησεν αὐτὸν πρὸς ἐξοχὴν τινα τοῦ βράχου, οἷονεὶ Τρίτωνος σπήλαιον σχηματίζουσαν, . . . ὠδήγησεν αὐτὸν, ἐπειδὴ τὰ πάντα σκοτεινὰ ἦσαν, μέχρις οὗ ἡδυνήθησαν νὰ διακρίνωσι φῶς ἀμυδρὸν διὰ τῶν ὑπεράνωθεν διεισδύον σχισμᾶδων· ὡς ἐντὸς νάρθηκος παλαιοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ, ὃν διηνεχὲς λυκόφως φωτίζει, τὰ κονιοσκεπῆ μνημεῖα φαίνονται ἀποκρούοντα τὸ φῶς, οὕτως ἐν τῷ ὑποθαλασσίῳ ἐκείνῳ ἀσύλῳ, τὸ σπήλαιον ἐκ τῆς ἰδίας ἐαυτοῦ θέας τὸ ἥμισυ τοῦ ἐπικρατοῦντος σκότους ἠρύετο.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ.

Ἐν τῇ Γαλλικῇ ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιγραφῶν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 23 (5 ἰουλίου) διδάκτωρ Σχλεῖμαν ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτὴν ἀποσπάσματα τινα συγγράμματος προεχῶς ἐκδοθησομένου παρ' αὐτοῦ ἐν Παρίσις περὶ τῶν ἐν Μυκῆναις ἀνακαλύψεων του. Περιγραφή τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἐδημοσιεύθη ἤδη γερμανιστὶ, ὃ δὲ νέος τόμος ἐστὶ γαλλικὴ ῥῆσις πληρεστέρα καὶ ἐκτενεστέρα τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος. Τὰ πρὸς τὴν ἀκαδημίαν ἀνακοινωθέντα ἀποσπάσματα ἀφορῶσιν εἰς δύο ζητήματα. 1) Πρὸς τίνα τῶν ἀρχαίων πολιτισμῶν φαίνονται μάλλον ἀναγόμενα τὰ ἐν Μυκῆναις εὑρεθέντα κτερίσματα; 2) Ἐν τίνι ἐποχῇ ἐπῆλθεν ἡ μεγάλη τῶν Μυκηναίων καταστροφή καὶ ἡ τελικὴ ὑποταγὴ τῆς πόλεως ἐκείνης εἰς τὸ γειτνιακὸν ἄστυ τοῦ Ἀργεῶς; Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ζήτημα ὁ κ. Σχλεῖμαν ἐπιχειρεῖ τὴν ἀνασχευὴν γνώμης ἐκτεθείσης ὑπὸ τοῦ κ. Kohler, διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις γερμανικοῦ ἀρχαιολογικοῦ καθιδρύματος καὶ καθ' ὃν τὰ εὑρεθέντα ἐν Μυκῆναις κτερίσματα φέρουσιν ἵχνη τῆς ἐπιρροῆς τοῦ τῶν Καρῶν πολιτισμοῦ. Φρονεῖ, ὅτι αἱ χώραι τῆς ἀρχαιότητος, ἐν αἷς εὕρηνται κτερίσματα τὰ μάλα προτόμοια τῶν μυκηναίων, εἶναι ἡ Βαβυλωνία καὶ ἡ Αἴγυπτος. Ἐπὶ κυλίνδρων ἐξ ὀπτῆς γῆς τοῦ ἀνωτέρω βαβυλωνικοῦ κράτους, ὅπως καὶ ἐπὶ τῶν μυκηναίων μνημείων, ὑπάρχουσι πρόσωπα φέροντα περικεφαλαία κεκοσμημένην ὑπὸ δύο κεράτων καὶ ἐπὶ ἐκείνων ὡς καὶ ἐπὶ τούτων ὑπάρχουσι ἰνδάλματα γυναικῶν ἰνδικοῦ τύπου φερουσῶν εὐρείας ἀναξυρίδας καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στρόφιον. Ἀφ' ἑτέρου τὰ ἐπίσης ἐν Μυκῆναις εὑρεθέντα εἰδῶλα, τὰ κεφαλὴν ἔχοντα βοὸς, ἀναμιμνήκουσι τὴν λατρείαν τῆς Ἰσιδος καὶ τοῦ Ἀπίος καὶ στενὰς δεικνύουσι σχέσεις πρὸς τὴν Αἴγυπτον. Οἱ μεμνημένοι Αἰγύπτιοι ἔφερον ὡς σύμβολον εἰδος ταινίας ἐν σχήματι βρόχου, ὅπερ ἀπαντᾷ ἐπὶ τῶν μνημείων τοῦ ἀνωτέρω αἰγυπτιακοῦ κράτους. Κόσμημα λίαν παρεμπερὲς τῇ ταινίᾳ ταύτῃ εὑρέθη ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν μυκηναίων τάφῳ.

Περὶ τῆς καταστροφῆς τῶν Μυκηναίων ὁ κ. Σχλεῖμαν ἀντικρούει τὴν ἐπικρατοῦσαν γνώμην, καθ' ἣν αἱ Μυκῆναι κατεκτῆθησαν καὶ κατεστράφησαν ὑπὸ τῶν Ἀργεῶν, μολὶς κατὰ τὸ 468 π. Χ. μετὰ τὰ μυθικά. Αἱ μαρτυρίαι τοῦ Πυρρῶντος ἐφ' ὧν ἡ γνώμη αὕτη στηρίζεται δὲν συμφωνοῦσι πρὸς τὰς τοῦ Ἡροδότου καὶ Θουκυδίδου. Φαίνεται ὅτι πρὸ τῶν ἱστορικῶν χρόνων ἐπαύσαντο αἱ Μυκῆναι ἔχουσαι ἀνεξάρτητον ὑπαρξίν. Ὁ Αἰσχύλος δὲν ὁμιλεῖ περὶ τῆς πόλεως ταύτης, θέτει δὲ τὸ ἀνάκτορον τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν Ἀργεῖ. Καὶ αὐτὴ ἡ παράδοσις τὸν Ὀ-